

ČITATELJE! Prosimo, pogledajte naša naslova za dan, ko poteče. V teh časih je cena, potrebovanje. Skušajte naprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 163

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 24, 1943. — TOREK, 24. AVGUSTA, 1943

NA NEKAJ VEČ KOT 2c NA DAN DOBIVATE... GLAS NARODA... PO POSTI NARAVNOST NA DOM... ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

VOLUME LI. — LETNIK LI

RUSI OBHAJAJO VELIKO ZMAGO

Harkov, tretje največje rusko mesto in najmočnejša nemška trdnjava, je zopet v ruskih rokah. Poleg tega naznanja Moskva, da je rdeča armada v Donecevem bazenu južno od Izjumaja prodrla globoko v nemško črto.

Nemci, ki branijo Doneciv bazen — veliko industrijsko središče ob severnem bregu Azovskega morja — so bili potisnjeni nazaj 19 do 22 milj in rdeča armada je v treh dneh silovitih bojov osvojila 30 obljudenih krajev, med njimi tudi važno železniško križišče Donecko-Ambrosijevko.

Rdeča armada, ki šteje okoli 150.000 mož, je naskočila Harkov in po ljutem boju vdrla v mesto in s tem je bila končana 17-dnevna bitka za biše glavno mesto Ukrajine. Berlin pa je že dan poprej naznanil, da je bil Harkov "izprazen."

Moskva je sinoči slovesno obhajala veliko zmago z bengaličnim ognjem in streljanjem. Stalin je osebno dal povelje, da v proslavo velike zmage grme topovi.

Ob 9 zvečer je na Stalinovo povelje v Moskvi 234 topov oddalo po 30 strelcov. Ko sta padla Orel in Belgorod 5. avgusta, je na Stalinovo povelje streljalo samo 120 topov, vsak po 12 strelcov.

Z zavzetjem Donecko-Ambrosijevke so Rusi odrezali zadnjo železniško progo, ki pelje v Taganrog, okoli 50 milj severno od mesta in je s tem v veliki nevarnosti nemška armada v Donecevem bazenu.

Včeraj so Rusi razbili 85 nemških tankov in 134 aeroplanov.

Nemško vrhovno poveljstvo je sporočilo, da so se Nemci v redu umaknili iz Harkova, ki je samo še prazna lupina. Mesto je popolnoma v razvalinah.

Stalin je v svojem dnevnem povelju, ki ga je naslovil na generale Ivana Koneva, Nikolaja F. Vatutina in Rodijana J. Malinovskega, pohvalil deset divizij, ki so zavzele Harkov in jim podelil ime "Harkov".

Harkov je največja pridobitev rdeče armade v poletni ofenzivi, v kateri so imeli Nemci velikanske izgube. V soboto je Moskva naznanila, da so imeli Nemci od 5. julija, ko so prišli svojo ofenzivo pri Kursku, 1.000.000 mrtvih in ranjenih. To ofenzivo pa so Rusi zdrobili, ko so sami pričeli svojo ofenzivo 12. julija.

Nemci so se umaknili iz Harkova skozi 13 milj široko odprtino in po edini železnici, ki jim je še bila na razpolago.

Z izgubo Harkova je Hitler doživel strahovit poraz, kajti njim bo izgubil vso južno Rusijo, Kavkaz in Krim.

Mussolinijeva žena v Španiji

"London, 21. avg. — Kakor je bilo povzeto iz Reuterjevih depeš, je dospela v majhen trg Sax v vzhodni Španiji Mussolinijeva žena Rahela. Malo mesto ali trg se nahaja 25 milj vzhodno od Alicanta.

Stockholm, 21. avg. — Vesti, da je bil tekmo izgredev po padcu Mussolinija ubit ali v ognju zadušil Virginio Gajda, ki je bil Mussolinijevo trobilo, očitno niso bile resnične, kajti rimski poročevalci tukaj



Italijanski general Porcinari (desno) in častniki njegovega štaba, vjeti na Siciliji.

Salerno v razvalinah

Včeraj so ameriški aeroplani skoro popolnoma uničili Salerno ter razbili železniške proge po južni Italiji. — Ob enem pa so zavezniški dobili zopet mnogo vojaštva in vojnega materiala za vpad v Italijo.

Na Sicilijo je prišel velik konvoj z vojaštvom in vojnim materialom in z velikim številom najnovejših aeroplanov.

Zavezniški vpad na Sicilijo je presenetil osiške generale. Sedaj verujejo v zavezniško premoč in pričakujejo vpad na italijansko celino. In če pride do vpada, kar vse kaže, tedaj osiška armada v južni Italiji ne bo mogla dobiti potrebnih ojačenj in vojaških potrebščin, kajti zavezniški bombniki so razdeljali skoro vse železniške proge, ki peljejo iz južne Italije proti severu.

Nemci si na vse kriplje prizadevajo, da bi na kak način odvrnili zavezniške aeroplane in so poslali v boj vso svojo zračno silo, ki so jo mogli dobiti. Ko so zavezniški aeroplani leteli od morja proti Salerno, jim je priletelo nasproti okoli 60 osiških aeroplanov, ki pa so zopet odleteli, ko jih je bilo polovico izstreljenih. Priletela je druga skupina kakih 40 sovražnih aeroplanov, pa po 35 minut trajajočem boju so se umaknili, ko so zopet doživeli težke izgube. V teh bojih so zavezniški izgubili 5 aeroplanov.

Letalci, ki so se vrnili z napada na Salerno, so sporočili, da so bombe zažele železniške mostove, železniške tire in več vlakov, ki so vozili vojaštvo in municijo.

Racijska knjižica št. 3 stopi v veljavo prihodnji mesec

Nova racijska knjižica, ki je sestavljena iz znanih več barv, bo stopila v veljavo dne 12. septembra in prva znamkarske barve bo tedaj uporabna za nabavo mesa in maslobojnih živil ali potrebščin. Tako je naznanil urad OPA v Washingtonu.

Šnjega lista "Dagens Nyheter" piše, da živi Gajda prav mirno življenje v Rimu.

NEMŠKI SARKAZEM ZDRUŽEN S STRAHOM

ISTANBUL. — Neki Nemec, ki je pred nedolgo dospel semkaj, je povedal, da se Nemci vprašujejo, če se držijo Danzig, ki je bil prvi vzrok, za katerega je bilo treba, da gre Nemčija v vojno. Nemci zdaj uvidevajo, da bodo srečni, če jim ostane to, kar so prvo zahtevali in kar je vodilo do nadaljnjih zahtev, katere so vključevali skoroda ves svet.

Prislovica, "Ali še držimo Danzig?" je nastala v Hamburgu in sicer jo je nehoti skoval neki profesor, ki se je ravno izkopal iz razvalin po bombardiranju, ter vprašal ves prestrašen, "Ali še držimo Hamburg?"

Nemci, je dejal potnik iz Rajha, se zavedajo, da vojne ne morejo več dobiti, toda borili se bodo do zadnjega, ker tudi raje poginejo, kakor pa da bi prišli tako daleč, da bi se morali podati Rusiji in iti potem delati v ruske majne.

Berne, Švica. — List "Gazette de Lausanne" piše, da so naciji prekinili premeščevanje vladnih uradov na Dunaj od kar je bilo bombardirano industrijsko dunajsko predmestje.

Nova suknja ...

Madrid, 22. avgusta. — Tednik "El Espanol" je v članku priobčen danes objasn timer smernice Španije z ozirom na mednarodno situacijo v tej vojni.

V dveh točkah je povedano, da je ostala Španija nevtralna iz lastne volje in v ljub simpatijam od strani gotovih gibanj med prebivalstvom. Povedano je dalje, da je Španska falangistična stranka narodni režim, kar pomeni, da stoji nad mednarodnimi dogodki in zato tudi tega režima ne more prirediti v nobenem oziru padec član stranke s Francom na čefalazma v Italiji, ker ta nima nobenega vpliva na španski lo. To romanje naj bi pokazalo, da nosi Francova stranka Francov režim. Tudi razvoj in njegov režim katoliški znatvri v katerikoli drugi deželi ne bo imel vpliva na stališče Španije.

To zanimivo pojasnilo je prišlo na svetlo potem, ko je bil angleški ambasador Sir Samuel Hoare, dve uri v razgo-

Klic za farmerske delavce

Washington. — Urad za vojne informacije je objavil nekakšen oklic na vse one, ki morejo pripomoči pri delu na farmah, da se prepreči kvarjenje pridelkov, ki morajo biti pospravljeni koncem poletja in to jesen.

OWI pravi, da bi bilo treba najmanj 750.000 mestnih prostovoljnih priglasencev za to delo do prvega oktobra. Ker plača ni slaba, je pričakovati, da se bodo odzvali študentje, ženske in vsi taki moški, ki niso majno uposleni v drugih delih.

Farmarji so to leto obdelali 347 milijonov oralov zemlje, kar je največ izza leta 1932. Vzelo bo pol milijona delavcev, da se pospravi pridelke, ki so letos obilni. Od prebivalstva je odvisno, koliko teh pridelkov bomo imeli na varnem za našo lastno prehrano in za pomoč zavezniškim narodom prihodnjo zimo.

Camden, N. J., 23. avg. —

Dva tisoč prostovoljnih delavcev, ki so vključevali bančne uradnike, tipistke, inženirje, tehnike, poslovne ljudi, itd. je rešilo včeraj pridelek paradiznikov v državi New Jersey pred skvarjenjem, ko so si vzajemno vsi zavijali rokave in šli na delo konzerviranja paradiznikov, ki so bili natovorjeni pred tvornico Campbell Soup Co.

Dodatni dovoz paradiznikov so v pondeljek pomagali konzervirati vojniki iz taborišča Fort Dix in nadaljnjih 300 prostovoljnih priglasenih delavcev.

Mačka in miš

List "London Express" prinaša med vojnimi novicami in vestmi tudi čisto domačo stori o muci, ki je "adoptirala" miško, katero sedaj vestno varuje pred vsemi drugimi mačkami v sosesčini neke hiše oziroma domačije v kraju Sheffieldu. Mačka je izvrstna miške lovka, toda s svojo adoptirano miško pa srka mleko iz iste posode.

Ministrstva so menda sedaj v Plauenu na Saksonskem.

ADMIRAL STANDLEY SI JE OGLEDAL STALINGRAD

Moskva. — Admiral William H. Standley, ameriški poslanik v Rusiji, si je šel ogledati razvaline Stalingrada in je po vrnitvi od tamkaj dejal, da je bil presenečen nad hitrim prenavljanjem, ki ga je opazil vsepovsod.

Nekateri deli velike tovarne za traktorje že obratujejo, kakor je povedal poslanik in vlaki že vozijo v mesto. Rusi pravijo, da bodo porušeno mesto docela obnovili. Okrog 200.000 ljudi, ki živijo začasno v taboriščih in za silo popravljenih poslopjih, vrši delo obnove. Standley je rekel, da si je ogledal na tisoče razbitih nemških letal, katere so Rusi zbili iz zraka tekom ljutih bojov za Stalingrad in dejal je, da po tem, kar je videl v Stalingradu, verjame Rusom vse, kar povedo o nacijskih izgubah in še več.

Na enem kupu je videl okrog tisoč nemških tankov, katere so Rusi pregledovali in pobirali iz njih rabne kose. Enako porabijo stroje in vse drugo, kar je moč porabiti pri rekonstrukciji. Admiral je obiskal kraj, kjer je bil zajet nemški poveljnik Paulus.

Očetje niso navalili na vladne urade za vojna dela

Washington. — Vkljub temu, da so bili vojaško obvezni očetje opozorjeni, da bodo vpoklicani v oktobra v armado, ako ne bodo uposleni v kakem važnem vojnem delu, so vladni uradi za uposljevanje zabeležili zelo nizko število aplikantov, ki ni dosegalo niti enega normalnega dne. Navala ni bilo nobenega niti v New Yorku, kjer je okrog 60 tisoč vojaško obveznih mladih moških, ki niso uposleni v važni vojni industriji.

Smatra se, da mnogi menijo, da je konec vojne blizu in zato jim je vseeno, če so vpoklicani. Mnogi se tudi ne marajo prijaviti, ker se boje, da bi bili poslani na delo kam drugam in bi tako morali seliti svoje družine. Poudarjeno pa je bilo glede tega, da ne bo noben moški prisiljen, da vzame kako delo izven njegovega mesta.

Zadeva vpoklica očetov

Washington. — Člane vojne komisije za moško silo, je dejal, da obstoja možnost, da bodo vpoklicani k vojakom samo oni predvojni očetje, ki niso uposleni v kaki važni vojni industriji, to pa še ne pomeni, da je bila završena kaka sprememba v odredbi, ki določa pričetek vpoklica očetov s prvim oktobrom. To prizadeva očete, katerih otroci so se rodili pred 15. septembrom 1942.

To in Ono

Finski radio je prenehal z oddajo programov v evropske dežele. Stalen radijski program je bil oddajen iz Finske od leta 1939, ali od časa, ko je bila Finska prvič v vojni z Rusijo pred sedanjim konfliktom. Radio iz Finske ni navedel vzroka prekinitve svojih oddaj.

London. — Poljski vojniki, ki se nahajajo v Angliji ter na Škotskem, so poročili 1600 angleških in škotskih deklet — mlade neveste so dozdaj rodile svojim mladim soprogom 1800 otrok. — Poljska torej še ne bo propadla, kakor bi to želel Hitler s svojimi naciji.

Covington, Kp. — Lepa, 16 let stara Jo Ann Kiger, je bila obtožena, da je umorila svojega očeta, podžupana Carla C. Kigerja in svojega le leto starega brata Jerryja. Oba sta bila ustreljena pred nekaj dnevi, ko sta še spada v zgodnjem jutru. Tudi deklečina mati je bila ranjena. Pred usodnim streljanjem je družina praznovala 25-letnico poroke staršev. Okrajni pravdnik pravi, da je to nenavaden slučaj; kajti dekle ne kaže nobene žalosti nad tem, kar je storila.

Bern. — Francoski krogi tukaj pravijo, da so prejeli vesti iz Francije, ki pravijo, da so naciji aretirali 15 vichyskih uradnikov in sicer so to visoki uradniki in ministrstva za finance in industrijsko produkcijo. Nihče ne ve, kje imajo sedaj naciji skrite te najnovejše žrtve nemškega vladanja. Laval je hotel za svoje prijatelje posredovati, toda so mu naciji dali razumeti, da morajo spraviti na varno vse posameznike, ki delajo proti nemškemu rajhu.

New York. — Tukaj so se pojavili slučajni otroške paralize, ki se nevarno viša v mestu New Yorku. Letos ima mesto od januarja zaznamovanih že 71 slučajev te bolezni, a lani je bilo v istem času zabeleženih komaj 19 slučajev. Zdravniki vkljub temu trdijo, da ta porastek te bolezni še ni epidemija otroške paralize.

New York. — Mrs. Azalia Miller, ki vodi čistilnico za obleko na Broadwayu, je dobila v hlačnem žepu Arthurja Gordona, ki si je dal očistiti obleko, \$1.390. Ženska je sprva mislila, da je denar takozvan "stage money", toda se je kmalu prepričala, da so bankovci pristni. Ko je bil pozabljeni možakar obveščen, da je bil najden denar, za katerega je on skušal medtem časom doma dognati, kam ga je vtačnil, je tekel v čistilnico in vzel nazaj svoj denar — prej pa je najditelji oddal 50 dolarjev. Ta pa ga je delila s svojo sodelavko.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovans Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignaz Hude, Treasurer; Joseph Lupaha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
210 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 210 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1243

LITVINOV IN MAISKY

Stalin je odpoklical svoja dva najposobnejša in najvažnejša poslanika: Maksima Litvinova iz Washingtona in Ivana Maiskega iz Londona. Oba sta bila povabljeni v Moskvo, da poročata svoji vladi svoje mnenje o vladah, pri katerih sta zastopala svojo deželo.

V soboto zvečer pa je moskovska radijska postaja naznaila, da se Litvinov in Maisky ne bosta več vrnila na svoji mesti. Ta novica je presenetila vse diplomatske kroge, zlasti pa še v Londonu in Washingtonu, zlasti še v času, ko je v Quebecu tako silno važna konferenca med predsednikom Rooseveltom in Churchillom ter njihovimi generali in svetovalci.

Diplomati ugibljujejo, kaj je napotilo Stalina ravno v tako resnem času odpoklicati svoja dva najvažnejša poslanika. Nekateri domnevajo, da je Stalin hotel s tem Ameriki in Angliji pokazati svojo nezadovoljnost nad tem, ker Amerika in Anglija še nista pričeli druge fronte v zapadni Evropi, kar je Rusija že opetovano zahtevala, in ker Rusija ni bila povabljena na konferenco v Quebecu.

Naj bo temu, kar hoče, jasno je že dolgo časa, da Stalin popolnoma po svoje zasleduje svojo politiko in si po svoje predstavlja bodočo razporeditev Evrope brez ozira na Ameriko in še posebej brez ozira na Anglijo. In četudi je Stalin že ponovno zahteval, da je druga fronta odprta, vse kaže, da tega ni mislil resno, ker ve, da bo rdeča armada sama obračunala s Hitlerjevimi tolpami in bo na mirovni konferenci mogel reči: rdeča armada je zdrobila Hitlerja in hočemo mir, kakoršnega mi zahtevamo.

Maisky je celih 11 let zastopal sovjetsko Rusijo v Angliji in je bil izbrani diplomat in ljubeznivi družabnik priljubljen pri angleški vladi in v poslaniškem zboru. Isto velja o Litvinovu, ki je bil poslanik v Washingtonu od leta 1941.

Zadnjih deset let je bil Litvinov nekaj barometer v odnosu Rusije z Anglijo in Združenimi državami. Kadar so vladali prijazni odnosi med Rusijo na eni strani in Anglijo ter Ameriko na drugi strani, tedaj je bil Litvinov vedno v ospredju. Kadar so se odnosi ohladili, je Litvinov vedno izginil s svetovne pozornice.

Litvinov se je vedno potegoval za tesno zvezo z Ameriko in Anglijo.

Kadar koli so bili odnosi Rusije s Hitlerjevo Nemčijo napeti, je prišel Litvinov vedno na prvo mesto; kadar pa so se ti odnosi kaj izboljšali, je Litvinov izginil.

Odkar je Hitler prišel do vlade v Nemčiji leta 1933, pa do leta 1939 je bil Litvinov Stalinov zunanji komisar. Litvinov je bil od početka velik nasprotnik Hitlerjevega nacizma in je svojo vnanjo politiko vedno vodil v sporu s zapadnimi evropskimi državami.

Leta 1933, ko sta se Rusija in Francija precej zblížili, je Litvinov šel v Rim in se je posvetoval z Mussolinijem v namenu, da pridobi Italijo za kolektivno sodelovanje za vzdrževanje miru, navzlic temu, da sta si bila fašizem in komunizem največja nasprotnika.

Leta 1934 je prišel Litvinov v Washington in je dosegel, da so Združene države priznale Rusijo.

Na selah Lige narodov je Litvinov vedno povdarjal, da se Hitler pripravlja na vojno in je pozival zapadne države, da sklenejo z Rusijo trdno zvezo proti tej nevarnosti.

Po Monakovem se je Litvinov trdil, da bi pridobil Anglijo in Francijo v zvezo proti Hitlerju. V maju leta 1939 je postal položaj nezdržljiv in Litvinov je Stalinu ponudil svojo ostavko. Na njegovo mesto je Stalin imenoval Vjačeslava Molotova, ki je s Hitlerjem sklenil rusko-nemško prijateljsko pogodbo.

Ob izbruhu druge svetovne vojne je bil Litvinov celo izključen iz orednjega odbora komunistične stranke. To je bilo v februarju leta 1941. Ko pa je nemška armada vdarila na Rusijo, je prišel Litvinov zopet na dan, močan in kot najuplívnejši mož Rusije. Dosegel je prijateljstvo Anglije in Amerike in vojaško pomoč od obeh.

Ko je že vse izgledalo, da bodo tudi Združene države zapletene v vojno vihar, je bil Litvinov imenovan za poslanika v Washingtonu in je prišel na svoje mesto dan pred japonskim napadom na Pearl Harbor, 6. decembra 1941.

Stalin je pričel od zaveznikov zahtevati drugo fronto, Anglija in Združene države pa so zahtevale, da gre Rusija v vojno z Japonsko. Litvinov je na to zahtevo mogel samo odgovoriti, da ruski narod obema zaveznicama želi samo srečo v vojni z Japonsko.

V juliju 1942 je imel Litvinov dolgo konferenco s predsednikom Rooseveltom glede druge fronte. In tedaj so časniki poročali, da je bil Litvinov zelo resen, ko je prišel iz Bele hiše.

V aprilu letošnjega leta je Litvinov od svoje vlade prejel naročilo, da pride v Moskvo na posvetovanje. Tedaj je bilo rečeno, da je njegovo povabilo priti v Moskvo v zvezi s prelomom Rusije s Poljsko.

Skoro ob istem času pa je bil tudi Maisky poklican iz Londona in diplomatski krogi so takoj slutili, da Rusija ni zadovoljna z Združenimi državami in Anglijo, kako vodijo vojno.

Sedaj je jasno, da Stalin ni zadovoljen s tem, da Anglija in Združene države ne opo druge fronte v zapadni Evropi; drugič pa je bil Stalin tudi užaljen, ker Rusija ni bila povabljena na konferenco v Quebecu.

GOVOR Dr. Miha KREKA

11. JULIJA 1943

(JIC.) — Težka nesreča, ki niki nastajajo zlasti če je v je povzročila smrt predsednika poljske vlade, generala Sikorskega in njegovih najbližjih vojskih sodelavcev, je dala povod nacistom in fašistom, da nov mrtvih in ranjenih za razlijejo novo ploho laži in sumničen po Evropi in svetu.

Svobodni narodi, ki imajo priobnost, da spremljajo dogodeke z vseh strani in stališč, se povrneže z drzno lažjo preveda smejejo nizkotnim, zlaganim trditvam, da so Sikorskega umorili Angleži ali Rusi, radi njegove politike ali radi drugih političnih vzrokov. Toda zaslužena Evropa, ki tretje leto ne sliši in ne dobi drugih vesti, kot one, ki so šle skozi Goebbellovo cedilo, je v mnogo večji izkušnji, da takim lažem, ki jih ne ponavljajo samo listi in radijska poročila, ampak slovesno in odločno potrjujejo najvišji nemški državni funkcionarji, pokloni vsaj toliko vere, da ne verjame na nobeno stran in da sumniči na vse strani. Čim nacisti in fašisti to dosežejo, da se v široke plasti prebivalstva vgnezdijo sumnja in dvom, so že dosegli to, kar so s svojo lažljivo propagando hoteli. Oni namreč hočejo pri vsaki priliki ubijati zaupanje in vero zaslužjenih narodov. Zaupanje v vodstvo velikih zaveznikov, zaupanje v njihovo politiko, zaupanje v njihovo sporazumno delo in s tem zaupanje v vojni uspeh in povojne cilje. Če pada to zaupanje, gine tudi vera in navdušenje, gine razpoloženje, ki daje zaleta za požrtvovalno službo v borbi za svobodo. Osebnost generala Sikorskega in njegova iznenadna smrt je bila za vse te podlosti izredno dobrodošla. Znano je žal le preveč, da politični računi med Poljsko in Sovjetsko Zvezo niso razčiščeni, da celo politično zblížanje med Poljsko in Čehoslovaško ne napreduje, kakor bi vsi iskreno želeli. Znano je, da sta Anglija in Združene države poljsko borbo za svobodo z odprtimi rokami podpirali — saj je radi napada na Poljsko Anglija stopila v to svetovno vojno, ali prav tako je bilo tudi dobro znano, da radi najvišjih interesov združenih narodov niti Anglija, niti Amerika ne moreta in ne smeta posegati v spore, ki med zavez-

Laži, ki so se ob njegovi smrti nagromadile, bomo torej s studom zavrgli in ob odprtem grobu slovanskega junaka Sikorskega v poljskim narodom želeli in prosili, da bi tudi ta velika žrtev, ki jo je hotela usoda, pomagala k večji slavi in poveljnosti poljske države. Napolnjuje naj nam trdna vera in prepričanje, da bodo državni združenih narodov našli pravo pot, ki vodi v popolnemu sporazumu med Poljsko in vsemi njenimi zavezniškimi sosedmi, pot, ki bo jamčila na novo vstali poljski trajen mir ter obrnila vso pozornost na edino trajno nevarnost, ki je že štirikrat uničila poljsko državo.

NAJBOLJŠI PRIJATELJ
V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od
16. do 50. in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 62,000

Premoženje: \$10,500,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja
vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

SONART REKORDI Lepe Melodije!

St. 5871—Na Marijanca, polka
Kje so moje rolice
Martiška polka
Duke's University
Amburica orkester

St. 5875—Terezinka polka
Na planincih—valček
Jerry Kopriček in orkester
Za tor. cenik in cene plošč se
obrnite na: JOHN MARSHALL
Inc., 443 W. 42nd St., New York

vo in danes skuša uničiti vse Slovanstvo, pot, ki bo vse sile združila proti nasilnemu germanstvu.

To je cilj, ki ga je zasledoval pokojni Sikorski, to je zgled, ki nam ga je dal. Zato si njegovi podli nasprotniki prizadevajo, da bi po smrti umazali njegov spomin in čast njegovih največjih prijateljev in zaveznikov.

SAVEZNIŠKI POZIV JUGO-SLOVANOM IN GRKOM

(JIC.) — Zavezniška komanda opominja prebivalstvo Jugoslavije in Grčije preko britanskega radia, naj se čuva sovrane propagande lažljivih govoric in prevare; kadar pride čas za splošno akcijo, bodo zavezniške radio postaje obvestile o tem vse patriotske skupine.

Poziv pravi, da je po padcu fašističnega režima v Italiji cel jug Evrope izpostavljen in skupaj z balkanskim polotokom ogrožen — od zunaj in od znotraj. V Grčiji in Jugoslaviji se Nemci vzmernirajo radi razpadanja italijanskih divizij in organiziranega narodnega odpora, ter radi grožnje zavezniških napadov na obrambne pozicije osi.

Zavezniki, ki se borijo v svojih rojstnih krajih in planinah, opozarjamo vas zlasti na to, da je treba še nekaj časa vztrajati in potrpeti. Nemčija bo sedaj, ko je neposredno ogrožena, še bolj razjuzeno udarjala kot dozdaj. Uporabljala bo orožje najbolj ogabnega barbarstva in v vojem strahu poskušala na satanski način uničiti ali disorganizirati aktivni odpor Jugoslovancev in Grkov.

Oddaja pravi, da bodo Nemci na različne načine poskušali zanesti narod v vrste patriotskih bojnikov, katerim priporoča največjo opreznost na pram lažljivim poročilom o izkrcavanju zaveznikov. Nemci bodo širili take vesti ali pa trdili, da so zavezniki pozabili nanje, ter s pomočjo letakov, radia in ustmene propagande podpihovali neslogo in nered v grškem in jugoslovanskem narodu.

"Računamo na vas, kot člane armad združenih narodov in upamo, da boste ohranili svojo disciplino. Narodne gerilske čete in patriotski oddelki morajo nadaljevati svojo borbo v skladu s potrebami našega skupnega boja. Vsem drugim pa priporočamo naslednje:

"Naj vsakdo dela po instrukcijah vodstva svoje odporne organizacije. Meščani naj s pasivno resistenco zadržujejo okupatorja v mestih. Kmetje naj dajejo hrano in streho narodnim gerilskim četam in patriotskim skupinam, a to podpora odrekajo oddelkom okupatorjevih čet. Vsakdo naj po svojih močeh in na svoj način stori vse, kar more, da v svojem kraju čim bolj disorganizira italijanske vojne sile."

ŠIVALKE

na moških klobukih; dolga sezona. Vsaka dobi kite samo ene barve in blok za celo sezono.
DARTFORD HATS
719 BROADWAY
NEW YORK CITY
8-23, 24, 25.

RAZGLEDNIK

Nova maša v New Yorku

V nedeljo, 29. avgusta bo v slovenski cerkvi sv. Cirila na Osmi v New Yorku, pomembna slavnost in sicer nova maša. Bral jo bo Rev. Jerome F. Selak, sin našega rojaka Franka Selaka in njegove žene Margarete.

Oče in mati sta zelo ponosna, da imata novomašnika za svojega sina. Sicer je oče pri vsem tem, da mu veselja igra srce, nekoč otožno rekel: "Škoda, samo enega sina imam, pa še ta bo duhovnik. Nobenega moškega potomca nimam več in kako lepo bi se slišalo "Selak, President of the United States!" Pa je že tako božja volja! No, ja, saj sem vesel, da bo Frankie duhovnik."

Nova maša in vse, kar je z njo v zvezi, bo zelo slovesno, kajti n aše žene so že prejšnji teden čistile cerkev, ta teden pa jo bodo okrasile. Tako mora tudi biti, kajti nova maša na Osmi je nekaj izvanrednega; mogoče prva in zadnja!

Tudi v Selakovi hiši so bili vsak večer do polnoči zelo zaposleni, kajti pisali so vabila, ki so bila poslana vsem, čijih naslovi so bili na razpolago. Mr. Selak je rekel, da ima še mnogo prijateljev v newyorški okolici in bi jim rad poslal povabilo, toda nima njihovih naslovov.

Zato je naročil in rekel: "Napiši to-le: Omeni, da bo moj sin Frankie bral novo mašo v nedeljo 29. avgusta in da so na novo mašo kot na proslavo v cerkveni dvorani povabljeni vsi naši rojaki, četudi niso prejeli povabila. Vsak je povabljen, tudi, če ga ne poznam. Vsak bo dobrodošel in zelo bom vsakega vesel. Takisto napiši!"

Torej, kdor bo bral te vrstice, naj ve, da ga Mr. Selak vabi na novo mašo svojega sina, ker želi, da bi to bilo največje

INVESTIRAJTE V AMERIKO



KUPUJTE

UNITED STATES WAR SAVING
BONDS & STAMPS

slavje, ki je še kdaj bilo in bo v slovenski cerkvi na Osmi. Pridite tedaj!

Liparski otoki

Odkar je pred dvajsetimi leti v Italiji zavladal vsemogočni Benito Mussolini, je bil pogosto v listih imenovan Liparski otok v Tirenem morju severno od Sicilije. Na tem otoku je bilo pretočenih milijone slovenskih solza, kajti na otok je Musso pošiljal slovenske "zločince", katerim ni bilo mogoče dokazati nobene druge krivice, kot da so bili Slovenci.

Tamkaj so bili v majhnem taborišču natrpani slovenski mošje, žene in otroci, izpostavljeni zasramovanju in ponižanju fašistične straže. Kaj se je godilo v teh taboriščih na Liparskem otoku, tega ni mogoče popisati. Ujetniki so živeli pod tako strašnimi razmerami, da so umirali kot muhe, ki so se napile strupa. In to je bilo vse po želji italijanske fašistične poštasti, ki se imenuje Musso.

Ta otok so sedaj zasedli Amerikanci in upamo, da so osvobodili saj del teh nesrečnih, živ. Mislimo si moremo, kako veselje je zavladalo med njimi, ko so prišli osvoboditelji in so jih izpustili iz umazanih, zaničnih barak na svobodo. Vsakdo je prav gotovo vzklínil: "Hvala Bogu!" in je poljubil roko prvemu ameriškemu vojaku ali mornarju, ki je prišel v taborišče. Nato pa je skozi njegova usta iz dna srca privrela najbrže zelo draga kletva na Mussolinija in njegove fašiste. In če je pred Bogom kak kletva zaslužila odpustek, lužila ta kletva.

tniki so prednja straža a nov drugih ujetnikov, ki bodo za njimi prišli iz teme v dan svobode, kadar jih bodo zavezniški osvobodili iz taborišč po raznih od osišč zasedenih deželah.

Po celi Italiji je mnogo taborišč, v katerih že leta in leta izdihujejo Slovenci, ki jih je fašistična banda odpeljala z njihovih domov in jih zaprla v bivališča, v katerih niti živina ne bi mogla živeti.

Upajmo, da bo tudi še mnogo teh osvobojenih!

"Slovanci" večer

"Slovanci" se je odločil, da mesto svojega drugega piknika priredi zabavo, tako imenovano beer-party v soboto, 28. avgusta v Slovenskem domu, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. Vstopnina bo \$1.10 in bo pivo brezplačno od 8 do 12 ponoči. Vsakdo bo tedaj manj zapravil kakor pa pri zabavah, kjer eden drugega "treta". Vsak se bo lahko o tem prepričal, ako bo prišel na ta beer-party.

MOŠKI DOBE DELO

ZA STAROST SE NE VPRAŠA
ZA VAŽNO VOJNO PRODUKCIJO
Pri JENKINS BROS., Bridgeport, Conn.

Neizučeni delavci zaslužijo od \$43 do \$53
na teden za 61-66 urno tedensko delo.

Tudi tuji so takoj sprejeti. Ako ste sposobni,
ste takoj sprejeti.

Vprašajte kateregakoli zastopnika kompanije
VSAK ČETRTTEK OD 9. DOP. do 5. POP.

UNITED STATES EMPLOYMENT SERVICE
of the WAR MANPOWER COMMISSION
79-87 Madison Ave., 4th Fl., Sec. A, New York City

Kdor je zaposlen v vojni ali kaki važni industriji ne
pride v poštev brez izpričevala uporabnosti.

ROMAN — Spisal Dr. IVAN TAVČAR.

154

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Poročevalec stockholmskega lista "Dagbladet" trdi v svojih brzojavki, da je situacija v Italiji zdaj bolj napeta kot kdajkoli, odkar je padel Mussolini. Opozicija v Italiji je postala bolj drzna in aktivna in zahteva odstop kralja Victorja Emanuela.

h

Predstave se proizvajajo
jutra do pozno zvečer vsa
dan ter po zmernih ljudsk
cenah.

ozioroma 3 cente.

er| Glas Naroda
vi 216 W. 18th St. New York, N

Publishing

Company 216 W. 18th St., New York